

5.3. Załącznik metodologiczny

W niniejszym badaniu, jako ramowe podejście badawcze, zastosowana została koncepcja **Ewaluacji opartej na teorii** (ang. Theory-Based Evaluation – TBE). Na potrzeby osiągnięcia celów postawionych przed ewaluacją, w tym w szczególności w zakresie oceny wpływu wsparcia, zastosowana została jej specyficzna forma, w postaci tzw. **analizy kontrybucji** (ang. Contribution Analysis). Rozwiązania stosowane w tym podejściu pozwalają dokonać krytycznej analizy wpływu interwencji, również w sytuacji ograniczonej dostępności wyników badań wykonanych z wykorzystaniem rygorystycznych podejść metodologicznych, takich jak np. analizy kontrfaktyczne (analizy z wykorzystaniem grupy kontrolnej itp.). Analiza kontrybucji koncentruje się na „ustaleniu powiązań przyczynowych między zaobserwowanymi zmianami a konkretnymi interwencjami oraz przedstawieniu wniosków, które wyjaśniają ich wystąpienie” (Mayne J. 2012). Z tego również powodu w analizie dużą uwagę przywiązuje się do weryfikacji założeń, przez które należy rozumieć ustalone warunki konieczne jak i swoiste ograniczenia realizacji interwencji. W przypadku Modułu I podejście zostało dostosowane do specyfiki (nietykowości) problematyki jaką była realizacja zasad horyzontalnych oraz szerokich potrzeb badawczych sprecyzowanych przez Zamawiającego w pytaniach ewaluacyjnych.

Schemat badawczy zastosowany w ramach niniejszego badania przebiegał według następujących etapów:

1) Wskazanie problemu przyczynowo - skutkowego, będącego przedmiotem weryfikacji.

Ustalenie problemu atrybucji – ustalenie brzmienia pytania o relację przyczynowo-skutkową, na które należy udzielić odpowiedzi. Analiza oczekiwanego wpływu, ustalenie innych kluczowych czynników oraz ocena prawdopodobieństwa wystąpienia oczekiwanego wpływu w odniesieniu do wielkości programu.

2) Opracowanie teorii zmiany

Ustalenie teorii zmiany i łańcucha rezultatów interwencji, w tym określenie poziomu szczegółowości analizy, oczekiwanego wpływu programu, wskazanie założeń dla teorii programu, uwzględnienie innych czynników mogących wpływać na rezultaty interwencji. Ustalenie w jakim stopniu teoria zmiany jest kwestionowana, ocena schematu według jakiego interwencja ma oddziaływać.

Efektom prac badawczych zrealizowanych na dwóch pierwszych etapach dla Modułu I, były dwie teorie interwencji dedykowane analizowanym zasadom równościowym:

- teoria interwencji dla zasady równości szans kobiet i mężczyzn,
- teoria interwencji dla zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

W przypadku Modułu II efektem prac badawczych była teoria interwencji Programu Dostępność+.

3) Zgromadzenie istniejących dowodów, służących do weryfikacji teorii zmiany

Zgromadzenie dowodów służących do weryfikacji teorii zmiany (np. wyników ewaluacji, badań, danych, informacji itp.).

Na tym etapie analizie poddane zostały dane zastane, w tym dokumentacja programowa i konkursowa, dane statystyczne oraz wyniki badań ewaluacyjnych i przedmiotowych analiz.

4) Ocena schematu oddziaływania interwencji

Ocena logiki powiązań występujących w teorii zmiany, wiarygodności ogólnego sposobu jej działania oraz możliwych braków w teorii. Sprawdzenie, czy główni aktorzy związani z realizacją interwencji zgadzają się co do sposobu w jaki powinna ona działać.

Wypracowane teorie interwencji poddane zostały ocenie i weryfikacji w świetle danych zgromadzonych na tym etapie badania. Założenia logiki interwencji przedyskutowane zostały z głównymi interesariuszami m.in. w ramach warsztatów strukturyzujących.

5) Poszukiwanie dodatkowych dowodów empirycznych

Określenie, jakie nowe dane są potrzebne do pełnej oceny. Zgromadzenie dodatkowych dowodów (np. za pomocą studiów przypadku, wywiadów z zainteresowanymi podmiotami).

Na tym etapie zrealizowane zostały właściwe prace badawcze, służące pozyskaniu dodatkowych danych wtórnych (wywiady, studia przypadku, CAWI, audyty dostępności itd.)

6) Przegląd i wzmocnienie schematu oddziaływania interwencji

Ponowna analiza schematu działania interwencji po uwzględnieniu nowych dowodów z kroku 5. W przypadku konieczności powrót do etapu nr 4.

Jest to końcowy etap badania, na którym dokonana została ostateczna weryfikacja logik interwencji i sformułowane zostały wnioski i rekomendacje, poddane dyskusji w ramach warsztatów rekomendacyjnych.

Poniżej prezentujemy przegląd metod badawczych zastosowanych na obecnym etapie realizacji badania, wpisujących się w przedstawione powyżej podejście badawcze.

Analiza danych zastanych

Analiza danych zastanych stanowiła istotny element badania zarówno w module Module I jak i Module II. Zakres i sposoby analizy zostały dopasowane do specyfiki poszczególnych typów dokumentów. W przypadku Modułu I w ramach badania przeprowadzona została pogłębiona analiza dokumentów na poziomie wszystkich programów operacyjnych, w celu przedstawienie zarówno różnic, jak i podobieństw we wdrażaniu obu badanych zasad horyzontalnych.

Analiza danych zastanych uwzględniała kilka komponentów:

- analizę dokumentów dotyczących zasady równości szans kobiet i mężczyzn i zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami,
- analizę dokumentów programowych i operacyjnych na poziomie krajowych i regionalnych programów operacyjnych oraz programów EWT i EIS, w tym projektów i kart oceny projektów realizowanych w ramach krajowych i regionalnych programach operacyjnych oraz programach EWT i EIS,
- analizę raportów z ewaluacji wdrażania zasad horyzontalnych, zrealizowanych na poziomie regionalnym.
- analizę danych statystycznych i administracyjnych, związanych z wdrażaniem obu zasad horyzontalnych oraz realizacją Programu Dostępność Plus.
- analizę danych statystycznych, analiz i badań dotyczących sytuacji osób należących do grup dyskryminowanych, w tym szczególnie kobiet i mężczyzn oraz osób z niepełnosprawnościami,
- analiza programu i dokumentów operacyjnych programu Dostępność Plus,
- analiza inicjatyw realizowanych w ramach Programu Dostępność Plus w poszczególnych obszarach,

Analiza dokumentacji programowej i konkursowej obejmowała następujące rodzaje dokumentów:

- programy operacyjne,
- szczegółowe opisy osi priorytetowych,
- procedury dotyczące kontroli i monitorowania (w zakresie kontroli i monitorowania wdrażania zasad równości szans),
- sprawozdania z realizacji programów operacyjnych,
- sprawozdania roczne z realizacji Programu Dostępność Plus,
- dokumentacja konkursów: regulaminów, wzorów wniosków o dofinansowanie ze szczególnym uwzględnieniem kryteriów wyboru projektów.
- dokumentacja projektów wybranych do dofinansowania, które zostały przekazane przez instytucje zarządzające lub pośredniczące.

Badania ilościowe (CAWI)

W badaniu przeprowadzono trzy badania ankietowe realizowane techniką CAWI (ang. Computer-Assisted Web Interview):

- z beneficjentami przedmiotowych interwencji
- z uczestnikami projektów
- z pracownikami Instytucji Zarządzających, Wdrażających, Pośredniczących zaangażowanych we wdrażanie polityki spójności

Badanie CAWI z beneficjentami przedmiotowych interwencji

W **module I ankiety** skierowano do beneficjentów projektów zakończonych, po wyłączeniu projektów polityki spójności realizowanych w ramach programu Dostępność Plus (które ze względu na ograniczoną liczebność zostały włączone do modułu II). Populację beneficjentów ograniczono do podmiotów polskich, co pozwoliło zminimalizować ryzyko trafienia ankiety do respondenta niepolskojęzycznego. Ze względu na prowadzenie dodatkowego, odrębnego badania CAWI z przedstawicielami IZ/IP/IW z badania beneficjentów w module I, z uwagi na swoją techniczną specyfikę, wyłączone zostały projekty realizowane w ramach POPT.

W trakcie realizacji badania stosowane były monity przypominające realizowane drogą e-mailową. Pomocniczo, na końcowym etapie realizacji badania, skorzystano z kontaktów telefonicznych do części respondentów, dla których otrzymano automatyczne powiadomienia na serwer o nieprawidłowym adresie. W toku badania dostępny był bieżący helpdesk.

Losowana warstwowo próba badawcza liczyła finalnie $n=14148$ respondentów. W badaniu wzięło udział $n=4552$ respondentów, co daje stopę zwrotu na poziomie $RR=32\%$.

Operat losowania liczył wyjściowo $n=28917$ osób¹. W badaniu zastosowano warstwowy dobór próby. Do kontroli wybrano następujące charakterystyki:

1. Fundusz (EFRR; EFS; FS);
2. Obszar tematyczny projektu (edukacja i dobre rządzenie; infrastruktura; innowacyjność, konkurencyjność; rynek pracy i włączenie społeczne);
3. Sektor beneficjenta (pozarządowy; prywatny; publiczny; brak danych);
4. Projekt w interwencjach zorientowanych na wyrównywanie szans KiM (tak; nie);
5. Projekt w interwencjach zorientowanych na wyrównywanie szans osób z niepełnosprawnościami (tak; nie).

W module II ankieta została skierowana do wszystkich beneficjentów projektów widniejących w SL jako realizowane z programu Dostępność Plus. Dodatkowo dzięki współpracy z Zamawiającym pozyskano kontakty do projektów z dwóch RPO. Łącznie populacja ta liczyła $n=387$ beneficjentów. Dodatkowo, do badanej grupy dołączono beneficjentów programów finansowanych ze środków krajowych ($n=108$).

¹ Warto zwrócić uwagę na niewielki udział w populacji projektów (zarejestrowanych w SL) z obszaru współpracy transgranicznej i PO PC. Przełożyło się to na niewielkie liczebności odpowiedzi z tych programów w CAWI, co utrudnia rzetelne wnioskowanie statystyczne dla tych interwencji. Dla przybliżenia skali, należy zauważyć, że pięć programów współpracy transgranicznej (łącznie) nie przekroczyło w populacji wszystkich projektów 0,5%, zaś projekty PO PC stanowiły 0,8% całej populacji realizowanych inicjatyw. Jeśli dodatkowo weźmiemy pod uwagę kryterium zakończonych projektów, uwzględnione w module pierwszym, to zaobserwujemy uszczuplenie operatu dla projektów współpracy transgranicznej (łącznie) do 0,2% w populacji, a PO PC do 0,3%. Stąd projektując badanie reprezentatywne dla całości polityki spójności w analizowanym okresie 2014-20, a więc uwzględniając strukturę całej populacji projektów, można zauważyć niższe liczebności wypełnionych ankiet dla tych kilku programów.

łącznie ankietę rozesłano do n=495 beneficjentów. Zwrot (*response rate*) wyniósł 38%. Ponadto przygotowano osobną ankietę dla pogłębienia przypadku jednego projektu, a wyniki wykorzystano jako *case study*. Był to projekt: „Usługi indywidualnego transportu door-to-door oraz poprawa dostępności architektonicznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych”. W ankiecie wzięły udział gminy, zapewniające te usługi. Ankietę skierowano do 75 gmin, otrzymując odpowiedzi od n=34 gmin (RR=45%).

Badanie CAWI z uczestnikami projektów

W przypadku próby uczestników w **module I** kluczowym ograniczeniem pozostawał brak gotowego operatu losowania oraz brak wiedzy na temat faktycznej liczebności i struktury populacji, dla której uogólniane będą wyniki z badania.

Ponieważ pozyskanie danych uczestników ze wszystkich uprzednio wylosowanych do badania projektów byłoby procesem bardzo czasochłonnym (ponad 14 tys. projektów), biorąc pod uwagę termin realizacji badania, po konsultacji z Zamawiającym zdecydowano, że dobór uczestników do badania zostanie dokonany z ograniczonej puli projektów. W praktyce przyjęto założenie, że badanie zostanie skierowane docelowo do ok. 6 tys. uczestników, zachowując przy tym zasady doboru losowego.

Ważne uwarunkowanie dla konstrukcji próby uczestników wynika również z faktu, iż w praktyce nie wiadomo, które projekty posiadają uczestników, a które nie². Brak jest bowiem jednoznacznie wskazującej na to zmiennej w systemie SL2014. Pewnym przybliżeniem tej sytuacji mogą być wskaźniki monitorowania. W szczególności dla części z nich jednostka miary to „osoby”, co wskazywać może na potencjalne występowanie uczestników w danym projekcie. Przy czym należy zaznaczyć, że w części przypadków takie bezpośrednie powiązanie nie występuje. Przykładem są tu projekty, w których inwestycje projektowe (np. związane z infrastrukturą) obejmują mieszkańców danej gminy, miejscowości etc.³. Z tego powodu identyfikacja projektów z uczestnikami, wymagała uprzedniej analizy wskaźników oraz selekcji z nich tych miar, które z dużym prawdopodobieństwem wskazują na obecność uczestników, biorących czynny udział w ramach projektów.

Biorąc pod uwagę mniejszą zakładaną liczebność próby projektów do wyboru próby uczestników, kluczowe z punktu zachowania reprezentatywności badania uczestników było zachowanie struktury dobranej próby. W tym celu ponownie kontrolowano te same cechy, co w przypadku badania na poziomie beneficjentów wsparcia.

Ostatecznie wylosowano listę 208 projektów, dla których pozyskano od Zamawiającego kontakty e-mail. Z otrzymanej puli została w sposób losowy, proporcjonalny do liczby

² Tak między innymi okazało się w przypadku projektów realizowanych ze wsparcia EFRR. Do uczestników tych próbowano dotrzeć poprzez kontakt z beneficjentami, jednak nie uzyskano zwrotu w badaniu. Po analizie zakresu treściowego projektów zamieszczanego w SL okazało się, że nie posiadają one uczestników w klasycznym tego słowa znaczeniu (głównie projekty infrastrukturalne lub zorientowane na wypracowanie / testowanie modelu).

³ Przykład wskaźnika to: Liczba ludności odnoszących korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej [osoby] (CI 20)

uczestników projektów wyłoniona próba licząca n=6002 pełnoletnich, unikalnych respondentów⁴.

W toku realizacji funkcjonował helpdesk w formie zarówno kontaktu mailowego, jak i telefonicznego. W badaniu wzięło udział n=728 respondentów, co daje stopę zwrotu na poziomie RR=12%.

W module II zastosowano dwa typy ankiety uczestnika. Pierwszy typ to główna ankieta realizowana wśród uczestników projektów ewidencjonowanych w SL. Ankietę tę rozesłano do n= 6000 uczestników projektów dobranych losowo. Stopa zwrotu wyniosła 22%. Drugi typ to ankieta zastosowana do pogłębienia opisu jednego z projektów, w formie *case study*. Był to projekt "Stabilne zatrudnienie - osoby niepełnosprawne w administracji i służbie publicznej", realizowany z funduszy krajowych. Uzyskano odpowiedzi od n=95 uczestników projektu (była to ankieta anonimowa, link do ankiety był dystrybuowany przez PFRON, stąd nie da się określić stopy zwrotu).

Badanie CAWI z pracownikami instytucji

Dodatkowo **w module I** zrealizowano badanie CAWI wśród pracowników IZ/IP/IW przedmiotowych interwencji. Do osób kierujących IZ właściwych analizowanym interwencjom skierowano link ankiety z prośbą o dystrybucję wśród pracowników departamentu IZ oraz IP,IW, Wspólnych sekretariatów, itp. W procesie badania realizowano monit przypominający oraz bieżący helpdesk (mailowy i telefoniczny). Ankietę rozesłano do 25 osób – dyrektorów departamentów IZ odpowiedzialnych za wdrażanie wszystkich przedmiotowych interwencji (oraz do sekretariatów tych departamentów). Finalnie ankietę wypełniło n=872 respondentów – pracowników instytucji wdrażających programy operacyjne, na poziomie krajowym i regionalnym.

Podsumowanie badań ankietowych CAWI w module I i II

Warto podkreślić, że w module I ankiety skierowano finalnie do n= 20183 adresów e-mailowych. Założeniem badania było zaś skierowanie zaproszenia do badania n=20000 adresatów, ale łącznie dla modułu II, więc moduł I zrealizowano w znacząco szerszym zakresie niż pierwotnie zakładano. Kierując się zasadą zwiększenia jakości badania poprzez zwiększenie reprezentatywności badanych populacji, zdecydowaliśmy się więc w znaczący sposób podnieść liczebność zadeklarowanych prób badawczych, co pozwoliło uzyskać zadowalające rezultaty (z punktu widzenia otrzymanych poziomów zwrotów). **Łącznie w module I i II badania wysłano do n=26753 respondentów.** Treść ankiet, jak i sposób doboru próby został skonsultowany i zaakceptowany przez Zamawiającego. Ankiety pod kątem treści, jak i technicznej funkcjonalności (w oprogramowaniu badań on-line) podlegały pretestowi. Zakres treściowy był trafnie dopasowany do odbiorcy, pozytywne opinie na

⁴ Dodatkowo, w przypadku 8 projektów realizowanych w ramach EFR, do których Zamawiający nie dysponował bezpośrednimi kontaktami, skierowano prośbę do beneficjentów o przekazanie zaproszenia do badania, uczestnikom wspartych projektów. Nie było jednak zwrotów tym kanałem, ze względu na (jak wskazano powyżej) prawdopodobny brak uczestników w tych projektach (informację o tym przekazał także bezpośrednio jeden z beneficjentów).

temat ankiety otrzymywaliśmy drogą mailową i telefoniczną od respondentów, głównie z instytucji wdrażających. Długość ankiet i właściwe sprofilowanie względem przedmiotu badania, jak i typu respondenta oraz zaangażowanie Zamawiającego w pozyskiwanie i przekazywanie kontaktów do badania, przyniosły spodziewany efekt, w postaci satysfakcjonującego poziomu zwrotu w tego typu badaniach (ankiety on-line). Zwłaszcza biorąc pod uwagę rozległość czasową badanej perspektywy finansowej i fakt badania projektów już zakończonych, w części nawet kilka lat temu.

Badania jakościowe

Wywiady

Wywiady zostały zrealizowane w ramach wszystkich programów operacyjnych polityki spójności zarządzanych przez Polskę w perspektywie finansowej 2014-2020.

W toku realizacji badania przeprowadzono ponad 150 wywiadów indywidualnych (łącznie dla Modułu I i Modułu II). Wywiady przeprowadzono z:

- przedstawicielkami/przedstawicielami wszystkich instytucji zarządzających programami operacyjnymi
- przedstawicielkami/przedstawicielami wybranych instytucji pośredniczących i wdrażających
- przedstawicielkami/przedstawicielami i wszystkich wspólnych sekretariatów technicznych oraz kontrolerami pierwszego stopnia (dotyczy programów EWT/EIS)
- przedstawicielkami/przedstawicielami instytucji zaangażowanych we wdrażanie Programu Dostępność Plus w poszczególnych obszarach tematycznych,
- przedstawicielkami/przedstawicielami wybranych komitetów monitorujących
- ekspertkami/ekspertami oceniającymi projekty
- beneficjentami projektów w tym realizowanych w ramach Programu Dostępność Plus
- uczestnikami/uczestniczkami/użytkowniczkami/użytkownikami produktów lub usług oferowanych w projektach,
- ekspertkami/ekspertami tematu badania w tym z obszaru dostępności

Wywiady indywidualne były realizowane w oparciu o wstępnie ustrukturyzowane kwestionariusze i stanowiły kluczowe źródło informacji jakościowych dla opracowania raportu końcowego z badania. Każdorazowo, przed wywiadem uzgodniony z Zamawiającym scenariusz bazowy był dostosowywany do wiedzy i doświadczenia konkretnego respondenta oraz specyfiki badanego programu. Wszystkie wywiady były zrealizowane przez członków zespołu badawczego (nie zlecano ich podwykonawcom), co pozwoliło na pogłębienie kluczowych dla badania wątków badawczych i uzyskanie maksimum informacji od każdego rozmówcy.

Z uwagi na panujące ograniczenia związane z pandemią zdecydowana większość wywiadów była realizowana w formie on-line (Google meets, Skype, Zoom).

Dodatkowo zrealizowano także 3 zogniskowane wywiady grupowe (FGI) z ekspertami oceniającymi projekty w ramach poszczególnych programów oraz 1 zogniskowany wywiad grupowy (FGI) z ekspertami z obszaru dostępności oraz przedstawicielami instytucji zaangażowanych we wdrażanie Programu Dostępność Plus w poszczególnych obszarach tematycznych.

Studia przypadków

Zrealizowane w ramach Modułu I studia przypadku posłużyły pogłębieniu badania konkretnego przypadku: lepszemu zrozumieniu, jak zasady horyzontalne są wdrażane, jakie czynniki wpływają na sposób ich wdrożenia oraz – co jest szczególnie istotne z punktu widzenia celów badania – jaki jest wpływ stosowania tej zasady na efekty w obszarze równości szans kobiet i mężczyzn, innych grup dyskryminowanych, w tym szczególnie osób z niepełnosprawnością.

Studia przypadku wykorzystane zostały również w procesie identyfikowania i opisu dobrych, godnych upowszechnienia praktyk lub dla ukazania indywidualnych sytuacji uczestników projektów/programów/inicjatyw. Wyniki studiów przypadków zaprezentowane w raporcie końcowym obejmują prezentację najlepszych rozwiązań na dwóch poziomach: programu i projektów.

W celu identyfikacji przykładów dobrych praktyk na poziomie programowym i systemowym analizie poddane zostały zasady wdrażania programów – zapisy dokumentów programowych, zasady i kryteria wyboru projektów, reguły monitorowania i ewaluacji. Wyniki tej analizy wsparte zostały rezultatami innych metod badawczych, w tym szczególnie wywiadów indywidualnych i grupowych oraz badań ilościowych.

W ramach Modułu II studia przypadku zrealizowane zostały dla wybranych projektów wdrażanych w ramach Programu Dostępność Plus. Zaprezentowane zostały w nich efekty wsparcia na poziomie beneficjenta oraz grup docelowych. Dotyczyły one również indywidualnych przypadków – historii osób, które dzięki działaniom Programu Dostępność Plus poprawiły swoją sytuację życiową w kontekście dostępności.

Poszukiwanie dobrych praktyk na poziomie projektów stanowiło efekt zastosowania szeregu metod badawczych, przewidzianych w badaniu - wywiadów indywidualnych i grupowych oraz badań ilościowych.

Wyniki studiów przypadków zaprezentowane zostały w treści raportu.

Warsztaty

Zgodnie z metodyką zdefiniowaną w RM w toku badania zorganizowane zostały cztery warsztaty ewaluacyjne:

- dwa warsztaty strukturyzujące (po jednym dla każdego z dwóch modułów badania),
- warsztat rekomendacyjny dla Modułu I,
- warsztat podsumowujących dla Modułu II.

Zgodnie z zapisami SOPZ przed rozpoczęciem właściwych prac badawczych odbyły się warsztaty strukturyzujące Wykonawcy z Zamawiającym. Głównym ich celem było doprecyzowanie potrzeb Zamawiającego, hierarchizacja zagadnień i wątków badawczych oraz omówienie odtworzonych na potrzeby badania teorii interwencji.

Warsztaty rekomendacyjny i podsumowujący odbyły się w końcowej fazie badania, na etapie prezentacji wyników badania i wypracowywania wniosków i rekomendacji.

Audyty dostępności

Z uwagi na specyfikę problematyki badania zdecydowano się zastosować niestandardową (jak na badanie ewaluacyjne) metodę audytu dostępności. W ramach badania dot. Modułu I przeprowadzono 20 audytów dostępności różnego typu produktów projektów z obszarów:

- Infrastruktury (audyty badające głównie zgodność ze standardem architektonicznym)
- Transportu (audyty badające głównie zgodność ze standardem transportowym)
- Technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych (audyty badające głównie zgodność ze standardem cyfrowym)

Audyt dostępności polegał na sprawdzeniu, czy poszczególne parametry danego produktu projektu (np. budynek, fragment infrastruktury miejskiej, środek transportu, strona www) są zgodne z zapisami „Standardów dostępności dla polityki spójności 2014-2020”, a tym samym czy osoby z różnymi niepełnosprawnościami mogą korzystać z nich tak samo łatwo i efektywnie jak osoby w pełni sprawne. Audyty badały dostępność dla osób z niepełnosprawnością ruchową, wzroku (osoby niewidome i słabowidzące), słuchu (osoby głuche i słabosłyszące), intelektualną oraz wynikającą z zaburzeń lub chorób psychicznych.

Wykaz przeprowadzonych audytów dostępności dla modułu I badania:

1. Przebudowa zabytkowej Hali Targowej na Halę Kultury w Łomży wraz z jej wyposażeniem - Infrastruktura
2. Przebudowa ze zmianą sposobu użytkowania istniejącego budynku, wpisanego do rejestru zabytków, nieużytkowanego, na funkcje Diecezjalnego Ośrodka Pomocy, Edukacji i Terapii Rodzin w Kędzierzynie-Koźlu - Infrastruktura
3. Przebudowa i modernizacja istniejącego Młodzieżowego Ośrodka Terapeutycznego KARAN „Dom Zacheusza” w Elblągu - Infrastruktura
4. Utworzenie Centrum Urazowego dla Dzieci w Górnośląskim Centrum Zdrowia Dziecka w Katowicach - Infrastruktura
5. Budowa centrum badawczo-rozwojowego (CB-R) PYLON Spółka Akcyjna dla konstrukcji głośników i obudów głośnikowych - Infrastruktura
6. Budowa Centrum szkoleniowo-wystawienniczego i turystyki wodnej w Porcie jachtowym „JEZIORSKO” w miejscowości Ostów Warcki wraz z infrastrukturą towarzyszącą - Infrastruktura

7. Portal Giełda Wymiany Barterowej – innowacyjne rozwiązanie dla przedsiębiorców w zakresie wymiany barterowej - Technologie i systemy informacyjno-komunikacyjne
8. Wirtualny Chorzów - internetowa platforma informacji przestrzennej - Technologie i systemy informacyjno-komunikacyjne
9. Cyfrowe udostępnienie zasobów Polskiej Akademii Nauk - Biblioteki Kórnickiej - Technologie i systemy informacyjno-komunikacyjne
10. Kolej na dobre połączenia - unowocześnienie wagonów i lokomotyw dla PKP Intercity S.A. - Infrastruktura
11. Rozwój zrównoważonego transportu publicznego w Gdyni poprzez zakup ekologicznego taboru - Transportowy
12. Modernizacja floty taboru tramwajowego we Wrocławiu pod względem polepszenia efektywności energetycznej oraz zapewnienia dostępności dla osób o ograniczonej sprawności poruszania się – Etap IA - Transportowy
13. Budowa zintegrowanego systemu zrównoważonej mobilności na terenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Biała Podlaska - Transportowy
14. Pacjent na Plus w CenterMed Sp. z o.o. - Infrastruktura
15. Modernizacja wybranych dworców przy linii kolejowej nr 2 Warszawa Zachodnia – Terespol - Infrastruktura
16. Budowa publicznego terminalu promowego w Porcie Gdynia - Infrastruktura
17. Stworzenia pakietu narzędzi informatycznych „Agencja Pracy przyszłości” skierowanych do podmiotów realizujących procesy rekrutacyjne w Polsce oraz za granicą - Technologie i systemy informacyjno-komunikacyjne
18. Nowa Kultura. Zwiększenie atrakcyjności i dostępności Łódzkich Domów Kultury - Infrastruktura
19. Zapewnienie edukacji przedszkolnej na najwyższym poziomie poprzez podniesienie jakości bazy dydaktycznej w przedszkolu w Koziegłowach i w oddziałach pozamiejscowych przedszkola w Koziegłowach zlokalizowanych w miejscowości Stara Huta - Infrastruktura
20. Zintegrowany projekt rewitalizacji centrum osady fabrycznej w Żyrardowie służący aktywizacji społecznej i gospodarczej - Infrastruktura

Dwa z wybranych projektów realizowane były w ramach programu Dostępność Plus i wyniki ich audytów wykorzystane zostały w ramach prac badawczych prowadzonych w Module II:

- „Zapewnienie edukacji przedszkolnej na najwyższym poziomie poprzez podniesienie jakości bazy dydaktycznej w przedszkolu w Koziegłowach i w oddziałach pozamiejscowych przedszkola w Koziegłowach zlokalizowanych w miejscowości Stara Huta”,
- „Pacjent na Plus w CenterMed Sp. z o.o.”,

Metodologia audytów

Zgodnie z logiką „zapewniania dostępności” audyty sprawdzały przede wszystkim zgodność produktów projektu z koncepcją uniwersalnego projektowania, w drugiej kolejności sposób zastosowania mechanizmu racjonalnych usprawnień.

Ze względu na zróżnicowanie projektów, metodologia audytu za każdym razem była elastycznie dostosowana do ich rodzaju i charakteru wybranych produktów. Tym samym dla każdego z nich opracowany został indywidualny plan audytu, przypisany do konkretnego projektu/produktu poddanego badaniu.

Uzupełnieniem indywidualnego planu były listy sprawdzające, bezpośrednio odnoszące się do konkretnych parametrów określonych w „Standardach dostępności dla polityki spójności 2014-2020”, a ich zakres był weryfikowany zgodnie z przyjętym planem audytu. Listy odnosiły się przede wszystkim do minimalnych wymagań wskazanych w standardach, ale sprawdzały również realizację wymagań opcjonalnych (zarówno jeśli pojawił się one np. w formie kryteriów premiujących w poszczególnych konkursach lub wynikały z własnej inicjatywy realizatora projektu).

Z każdego z audytów powstał krótki roboczy raport, zawierający zarówno części wprowadzające i opisowe (m.in. podłoże i kontekst konkretnego projektu i wybranego produktu poddanego audytowi, opis wybranej metodologii i zastosowanych kryteriów w listach sprawdzających), ale przede wszystkim:

- ogólną ocenę dostępności produktu pod kątem wdrożenia założeń wynikających ze standardów,
- rekomendacje co do ewentualnej modyfikacji produktu, biorąc pod uwagę wyniki przeprowadzonych działań audytowych,
- wnioski i podsumowanie dot. zapewniania dostępności produktu, ujęte w perspektywie pokazującej szerszy kontekst zgodności.

Wyniki audytów zostały wykorzystane w treści raportu końcowego.